

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

คุณลักษณะมนุษย์สัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและ
พนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี

**The Human Relationship of Administrators of as perceived by school
administrators and teachers under Municipalities in Saraburi Province**

พรรณกร นนทะการ (Pannakorn nonthakarn)* เสน่ห์ สุขเคหา (Sanae Sukhaha)**

เฉลิมชัย หาญกล้า (Chaleamcahi Hankla)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะมนุษย์สัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี และ 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะมนุษย์สัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรีจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน วิชยฐานะ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ขนาดของโรงเรียน ตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครู จากเทศบาลเมืองสระบุรี จำนวน 265 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .820 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง โดยใช้สูตรของฟิชเชอร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะมนุษย์สัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านการเข้าใจผู้อื่น ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านการจูงใจผู้อื่น
2. เปรียบเทียบคุณลักษณะมนุษย์สัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี จำแนกตามวิชยฐานะ ตำแหน่ง แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส และระดับที่สอนในปัจจุบัน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ คุณลักษณะมนุษย์สัมพันธ์, ผู้บริหารสถานศึกษา

* นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

This research aims to: 1) study the human Relationship of Administrators of as perceived by school administrators and teachers under municipalities in Saraburi province, and 2) compare the human Relationship of Administrators of as perceived by school administrators and teachers under municipalities in Saraburi province classified by sex, age, marital status, educational, work experience, academic status, average income per month. Size of the sample used in the study include school administrators. Teachers and staff. 265 Thoughts of the municipality of the instruments used to collect data was a questionnaire including a confidence value equal to 0.820 were used in data analysis were percentage, mean and standard deviation. and t tests, one-way analysis of variance compared with the average income later. Using the formula of Fisher

The results showed that

1. the human Relationship of Administrators of as perceived by school administrators and teachers under municipalities in Saraburi province. Overall, in the most When mold is considered that the overall level of most Sort by descending below the average of the private The understanding of others. Working with others And persuading others

2. Compares the human Relationship of Administrators of as perceived by school administrators and teachers under municipalities in Saraburi province classified by academic status, position significantly different statistically .001 classified by work experience, average income per month significantly different statistically .01 classified by education, size of the school significantly different statistically .05 level and classified by sex, age, marital status and level of education in today is no different

Keywords: Relationship of school administrators, Administrators

* นักศึกษาหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

บทนำ

การบริหารงานในโรงเรียนผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องมนุษยสัมพันธ์และมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นข้อดี เพราะผู้บริหารต้องทำงานสัมพันธ์กับบุคคลหลายประเภท ผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะส่วนตัวที่ดี รู้จักเข้าใจตนเองด้วยการศึกษาตนเอง ในขณะเดียวกันก็ต้องศึกษาเพื่อให้เข้าใจผู้อื่น และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ การที่จะใช้แต่อำนาจหรือพระเดชในการบริหารย่อมไม่ได้ จะทำให้ประสบปัญหาและความยากลำบากอย่างยิ่ง ในทางตรงกันข้าม ผู้บริหารที่มีคุณลักษณะส่วนตัวที่ดี ไม่เข้าใจผู้อื่น และไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ จะไม่สามารถบริหารโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี หรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ จึงควรที่ผู้บริหารจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์กับครูให้มาก เพราะจะทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานอย่างดียิ่ง ช่วยให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน เกิดความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ก่อให้เกิดน้ำใจในการทำงาน ผู้บริหารจะสามารถชนะใจครู เป็นผู้ที่ครูศรัทธาเชื่อถือ ยกย่องและจงรักภักดี ครูจะทำงานด้วยความเต็มใจ จะทำให้การบริหารโรงเรียนดำเนินไปอย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จ (สมพร สุทัศนีย์, 2542, หน้า 190) จังหวัดสระบุรีเป็นจังหวัดที่มีสถานศึกษา ครู และนักเรียนในสังกัดเทศบาลเป็นจำนวนมาก สถานศึกษา ครู และนักเรียนก็มีความแตกต่างกันไป เป็นต้นว่า สถานศึกษามีตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่มาก ส่วนผู้บริหาร ครู และนักเรียนก็มีทั้งคนในท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี คนที่มาจากต่างจังหวัด และต่างภาค ซึ่งมีขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมแตกต่างกันไปบ้าง ผู้บริหาร ครู และนักเรียนก็มีอายุหลายระดับแตกต่างกันไป นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษายังมักถูกผู้ได้บังคับบัญชาตำหนิทั้งสถานศึกษา การทำงานล่าช้า ไม่เป็นระบบระเบียบ การทำงานแบบไม่เต็มใจ ทำงานอย่างหวาดกลัวหรือหวาดระแวง ผู้บริหารกลัวถูกตำหนิ ถูกประจานต่อหน้าสาธารณชน ในที่ประชุม หรือกลัวถูกลงโทษต่างๆ ครูและนักเรียนก็ไม่กล้าที่จะเผชิญหน้ากับผู้บริหาร หรือเข้าไปทักทายเมื่อพบเห็น อยากหลบหน้าไม่กล้าเข้าใกล้ ขาดความมั่นคงทางจิตใจ ขาดความมั่นใจ ไม่มีความสุขในการทำงาน จนเป็นเหตุให้อยากหลบหนีเกลียดงาน หรือทำงานตามหน้าที่เท่านั้นเพื่อจะได้ไม่โดนผู้บริหารดุด่าเท่านั้น ถ้าผู้บริหารเรียกพบครูหรือนักเรียนคนใดผู้นั้นก็จะอยู่ในสภาพที่หวาดกลัวไม่มีความสุข ครูทำเรื่องโยกย้ายขอไปสอนที่สถานศึกษาอื่น (วิทวัส กองแก้ว, 2555) ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่า มนุษยสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูและนักเรียนที่ไม่ดีและไม่ราบรื่น ซึ่งทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2549, หน้า 262) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับลักษณะของผู้บังคับบัญชาประเภทที่ว่า ผู้บังคับบัญชาคิดว่าตนเองฉลาด เก่ง รอบรู้ เอาแต่ใจตนเอง ไม่ยอมรับผิดชอบ ไม่เป็นที่พึ่งของผู้ได้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาถูกเสมอ โมโหโทโสแสดงความโกรธและต่อว่าต่อหว่านคนหมู่มาก บางครั้งอาจถึงกับใช้กำลังทำร้ายร่างกาย โยนความผิดให้ผู้ได้บังคับบัญชา เลือกที่รักมักที่ชัง อาฆาตจองเวร แบ่งงานไม่เป็น ไม่ป้อนบำเหน็จรางวัล หูเบา จี้เล่นไม่รู้จักกาลเทศะ มินดี ไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่ฟังเหตุผลของคนอื่น

จากปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาคุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ว่าใช้หลักและวิธีการใดบ้างในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา และเป็นที่น่าสนใจการวิจัย เพื่อสำรวจเกี่ยวกับคุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรีเพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีศักยภาพดียิ่งขึ้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

จุดประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน วิทยฐานะ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ขนาดของโรงเรียน ตำแหน่ง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครู เทศบาลเมือง จังหวัดสระบุรี จำนวน รวมทั้งสิ้น 786 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครู เทศบาลเมือง จังหวัดสระบุรี จำนวน 265 คน แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาร้อยละ 20 พนักงานครูร้อยละ 80 ซึ่งดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน วิทยฐานะ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ขนาดของโรงเรียน ตำแหน่ง และ ระดับที่สอนในปัจจุบัน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80 -1.00 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .820

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี

1.1 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ พัฒนาตนเองให้เป็นคนทันสมัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ใฝ่ศึกษาหาความรู้ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่เสมอ แต่งกายเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน และถูกต้องตามกาลเทศะ และมีความสุภาพ อ่อนโยน และมีมารยาททางสังคม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ความเป็นมิตร อารมณ์ดี ไม่ถือตัว สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3

The 3rd STOU Graduate Research Conference

1.2 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ด้านการเข้าใจผู้อื่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ให้ความสนใจในการตรวจสอบผลงาน และแนะนำในการปฏิบัติงานของครูสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานชี้แจงเรื่องราวต่างๆ หรือได้ระบายความในใจบ้างตามโอกาสสมควร และส่งเสริมให้ครูเข้ารับฝึกอบรม ศึกษาดูงานเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ความเป็นประชาธิปไตย ให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา

1.3 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ให้คำปรึกษาวิธีการทำงานและเทคนิคต่างๆ จะนำไปพัฒนาในการปฏิบัติงาน ให้ผู้ร่วมงานมีอิสระในการปฏิบัติงานในขอบเขตความรับผิดชอบของตนเอง และเสนอแนวทางการปฏิบัติงานของตนเองให้ผู้ร่วมงานได้ทราบอย่างชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ วิพากษ์วิจารณ์ การทำงานของผู้ร่วมงานโดยตรงไปตรงมา

1.4 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ด้านการจูงใจผู้อื่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ความเป็นนักประชาธิปไตย ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อไปปรับปรุงพัฒนางาน วางตัวเป็นกลาง มีเหตุผลในการแก้ปัญหา และให้โอกาสผู้ปฏิบัติงานได้มีอิสระในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความสำเร็จในงานด้วยตนเอง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ จัดเครื่องอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น ห้องทำงานส่วนตัวของผู้บริหาร รถประจำตำแหน่ง เป็นต้น

1.5 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านการเข้าใจผู้อื่น ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านการจูงใจผู้อื่น

2. เปรียบเทียบคุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี

2.1 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอายุ ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี จำแนกตามสถานภาพสมรส ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.4 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมี

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการเข้าใจผู้อื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านการจูงใจผู้อื่น ไม่แตกต่างกัน

2.5 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านคุณลักษณะส่วนตัว และด้านการเข้าใจผู้อื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการจูงใจผู้อื่น ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี

1.1 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับอรรถพร เอี่ยมศิริ (2550) ที่ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอบางใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษามณฑลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษามณฑลบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน คือ (1) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ (2) คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ (3) คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ (4) คุณลักษณะด้านพื้นฐานครอบครัวและส่วนตัว (5) คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม (6) คุณลักษณะด้านวิชาการและวิชาชีพ (7) คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ

1.2 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ด้านการเข้าใจผู้อื่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับชายแดน สำเภา (2548) ได้ศึกษามนุษยสัมพันธ์ของผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมีทัศนะต่อมนุษยสัมพันธ์ของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.3 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมหวัง ไชยศรีฮาด (2547) ได้ศึกษามนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

1.4 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ด้านการจูงใจผู้อื่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับลออรรณ อึ้งสกุล (2544) ได้ศึกษาการศึกษาพฤติกรรมมนุษยสัมพันธ์ของหัวหน้าภาควิชาตามทัศนะของหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยสรุปว่า หัวหน้าภาควิชาและอาจารย์พยาบาลมีทัศนะต่อพฤติกรรมมนุษยสัมพันธ์ของหัวหน้าภาควิชาอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบคุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี

2.1 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมหวัง ไชยศรีสาธ (2547) ได้ศึกษามนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอายุ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับฉวีธิดา จันทวี (2553) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติการสอน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.3 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี จำแนกตามสถานภาพสมรส ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับจารุณี ดวงแก้ว (2553) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง รายได้ ประเภทสถานศึกษา และสถานที่ตั้งสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นเมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

2.4 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับลออรรณ อึ้งสกุล (2544) ได้ศึกษาการศึกษาพฤติกรรมมนุษยสัมพันธ์ของหัวหน้าภาควิชาตามทัศนะของหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยสรุปว่า อาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อพฤติกรรมมนุษยสัมพันธ์ของหัวหน้าภาควิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

2.5 คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับชัชวาล วงศ์หา (2545) ได้ศึกษามนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ความเป็นมิตร อารมณ์ดี ไม่ถือตัว สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ควรมีความเป็นมิตร อารมณ์ดี ไม่ถือตัว สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย

1.2 ด้านการเข้าใจผู้อื่น ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ความเป็นประชาธิปไตย ให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ควรมีความเป็นประชาธิปไตย ให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา

1.3 ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ วิพากษ์วิจารณ์ การทำงานของผู้ร่วมงานอย่างตรงไปตรงมา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ไม่ควรวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของผู้ร่วมงานอย่างตรงไปตรงมาควรมีการเรียกผู้ร่วมงานเข้ามาพูดคุยกันเป็นส่วนตัว

1.4 ด้านการจูงใจผู้อื่น ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ จัดเครื่องอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น ห้องทำงานส่วนตัวของผู้บริหาร รถประจำตำแหน่ง เป็นต้น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี ควรจัดเครื่องอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น ห้องทำงานส่วนตัวของผู้บริหาร รถประจำตำแหน่ง เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาคุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดต่างๆ เพื่อให้สามารถเห็นผลการวิจัยในวงกว้าง และนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกับในกลุ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ต่างๆ

2.2 ควรมีการศึกษาคุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสระบุรี

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- จารุณี ดวงแก้ว. (2553). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ชัชวาล วงศ์ทา. (2545). มนุษย์สัมพันธ์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- ชายแดน ลำเนา. (2548). มนุษย์สัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- ณัฐธิดา จันทวี. (2553). ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากทม. เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. (2549). มนุษย์สัมพันธ์กับการบริหาร. กรุงเทพฯ : สหธรรมิก.
- ลออวรรณ อึ้งสกุล. (2544). การศึกษาพฤติกรรมมนุษย์สัมพันธ์ของหัวหน้าภาควิชาตามทัศนะของหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- วิทวัส กองแก้ว. (2555). รองผู้อำนวยการโรงเรียน (สัมภาษณ์)
- สมพร สุทัศน์ย์. (2542). มนุษย์สัมพันธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง ไชยศรีสาธ. (2547). มนุษย์สัมพันธ์ของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2547). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรณพ เอื้อศิริ. (2550). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอบางใหญ่ เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.